

La impaciència genera desigualtats socials

05/2007 - Economia. L'adaptació d'una societat autosuficient cap a un model d'economia de mercat comporta noves desigualtats socials. Un factor subjectiu influeix decisivament en la configuració d'aquestes desigualtats: la paciència. Segons aquest estudi, les persones impacients tenen menys propensió a valorar l'escolarització, que comporta més oportunitats de tenir una feina assalariada a la llarga.

En aquest article oferim una explicació dels orígens de la desigualtat econòmica quan una societat econòmicament autosuficient s'obre a l'economia de mercat. La primera baula de la cadena la trobem al nivell de paciència de les persones, que determina l'acumulació de diferents tipus de coneixement, i això, per la seva banda, determina l'autoselecció en feines diferents, fet que contribueix a la desigualtat econòmica. Assumim que, en una societat autosuficient, la paciència ve predeterminedada. A més, en aquest tipus de societats, la gent utilitza exclusivament el seu coneixement tradicional de l'ecosistema per a la seva supervivència.

Amb l'arribada de les escoles, la gent pacient és més propensa a adquirir educació formal mentre que la gent impacient continua utilitzant el coneixement tradicional. Els impacients no es senten inclinats a anar a l'escola perquè l'educació escolar només dona beneficis a llarg termini, i prefereixen seguir utilitzant el coneixement tradicional, del qual veuen els beneficis a curt termini. Però a llarg termini, l'educació escolar obre les portes a noves oportunitats laborals fora de la comunitat, mentre que la gent que només té coneixement tradicional no pot accedir a aquelles feines. L'autoselecció en diferents feines amb diferents salaris és una causa directa de les desigualtats econòmiques.

Per provar la veracitat de l'explicació, vam utilitzar informació dels Tsimane', una societat de caçadors-recol·lectors de l'Amazonia Boliviana. Vam recollir la informació en dues etapes, primer durant un any (entre 1999 i 2000), i segon en una entrevista de seguiment en 2004. Vam Entrevistar als 151 adults de totes les llars (n=48) de dues comunitats amb diferents nivells d'integració a l'economia de mercat. Vam trobar que, durant 1999-2000, les persones més impacients tenien (a) millors coneixements tradicionals i menors nivells d'escolaritat, (b) menors probabilitats de tenir una feina assalariada, i (c) més probabilitats de treballar a les comunitats. També vam trobar que la gent que havia estat pacient en 1999-2000 tenia més ingressos per salari i més riquesa l'any 2004.

Victoria Reyes Investigadora ICREA

Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals

Reyes-García, V., R. Godoy, T. Huanca, W. Leonard, T. McDade, S. Tanner, V. Vadez. "The origins of monetary inequality: Patience, human capital, and the division of labor". *Evolution and Human Behavior*. 28(1):37-47. 2007.